

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม

สหกรณ์เกิดจากความเชื่อร่วมกันว่าการช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ซึ่งยึดถือเป็นอุดมการณ์ของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีหน้าที่จำเป็น และดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ นายทะเบียนสหกรณ์จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสหกรณ์ ในการรับผิดชอบต่อการให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม ตั้งแต่การประชาสัมพันธ์การให้เงินกู้ การให้เงินกู้ใหม่อย่างมีคุณภาพ การดูแลช่วยเหลือหนี้เดิมโดยเฉพาะหนี้เรื้อรังและหนี้เสีย รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการให้ข้อมูลเพื่อกระตุ้นพฤติกรรมสมาชิกผู้กู้ ตลอดจนจรรยาบรรณและส่งเสริมวินัยทางการเงิน ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้คงค้างอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้สหกรณ์ผู้ให้กู้ ให้กู้ยืมอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๑) ประกอบมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิก เพื่อเป็นแนวทางให้สหกรณ์ปฏิบัติ ดังนี้

๑. การให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก ควรกำหนดให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิก ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก และไม่กระตุ้นให้สมาชิกก่อหนี้เกินควร โดยควรผลักดันการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้สอดคล้องกับประเภทของเงินกู้ รวมทั้งเงื่อนไขสัญญาจะต้องมีความเป็นธรรมต่อสมาชิกผู้กู้

๒. การประชาสัมพันธ์ สหกรณ์ต้องจัดให้มีการอธิบายข้อมูลรายละเอียดของบริการเงินกู้แก่สมาชิกและเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้สมาชิกรับทราบและเข้าใจได้ง่ายโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการหรือมีเหตุอื่นทำให้ไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้เปิดเผยข้อมูลนั้น ณ สำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขาของสหกรณ์นั้นทุกแห่ง ข้อมูลรายละเอียดของบริการเงินกู้แก่สมาชิก ต้องมีการแสดงเงื่อนไข สิทธิประโยชน์ และข้อควรระวังอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจนเพื่อการตัดสินใจของสมาชิกในการเลือกใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์แต่ละประเภท

๓. การเสนอเพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์ต้องดูแลให้สมาชิกได้รับข้อมูลสำคัญ ครบถ้วน ไม่เกินจริง ไม่บิดเบือน เพียงพอต่อการตัดสินใจด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงได้รับการเสนอบริการเงินกู้แก่สมาชิกที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือความต้องการในการใช้เงินของสมาชิกและไม่ถูกกระตุ้นให้ก่อหนี้เกินควร

๔. การพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ สหกรณ์ต้องประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยพิจารณาให้ครอบคลุมภาระหนี้ทั้งหมด และคำนึงถึงเงินเหลือสุทธิหลังจากหักชำระหนี้ ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพของสมาชิกผู้กู้อย่างเต็มที่เท่าที่สหกรณ์สามารถทำได้ โดยการให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์ควรต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

(๒) ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้

(๓) พฤติกรรมทางการเงินของผู้กู้ เช่น ประวัติการชำระหนี้ ประวัติการผิดนัดชำระหนี้ การถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เป็นต้น เพื่อให้สหกรณ์มีข้อมูลการเป็นหนี้ของสมาชิกผู้กู้อย่างครบถ้วน สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมและความสามารถในการชำระหนี้ได้อย่างถูกต้อง และให้สหกรณ์พิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิกบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด หรือกรณีการให้เงินกู้แก่สมาชิกที่รวมกันทุกสัญญาแล้วตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป สหกรณ์ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้สมาชิกผู้กู้ส่งข้อมูลเครดิตจาก บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด สำหรับประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการให้เงินกู้ยืมอย่างรับผิดชอบ

(๔) การกำหนด...

(๔) การกำหนดจำนวนงวดชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ที่มีอายุสัญญามากกว่า ๓ ปี ขึ้นไป ควรกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้แต่ละราย โดยกำหนดชำระงวดสุดท้ายให้แล้วเสร็จ โดยที่สมาชิกผู้กู้ยังมีอายุไม่เกิน ๗๕ ปี เว้นแต่การกู้เงินนั้นเมื่อรวมทุกสัญญาแล้วมีจำนวนไม่เกินค่าหุ้นและเงินฝากที่สมาชิกผู้กู้มีอยู่กับสหกรณ์

(๕) เงินเหลือสุทธิหลังจากหักชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ ควรมีเงินเหลือสุทธิเพียงพอต่อการดำรงชีพของสมาชิก สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ควรมีเงินเหลือสุทธิหลังหักชำระหนี้แล้ว ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ตลอดอายุสัญญา

๕. การส่งเสริมวินัยและการบริหารจัดการทางการเงินในระหว่างการเป็นหนี้ สหกรณ์ต้องให้ข้อมูลและคำแนะนำที่สำคัญที่สมาชิกผู้กู้ควรรู้ รวมถึงสร้างเครื่องมือช่วยสนับสนุนการกระตุกพฤติกรรมสมาชิกผู้กู้ เพื่อสนับสนุนให้สมาชิกผู้กู้มีวินัยทางการเงินที่ดีขึ้นและสามารถบริหารจัดการหนี้ให้เป็นประโยชน์กับตนเอง

๖. การให้ความช่วยเหลือสมาชิกผู้กู้ที่มีปัญหาหนี้เรื้อรัง สหกรณ์ต้องแจ้งข้อมูลสำคัญให้สมาชิกผู้กู้ตระหนักถึงผลเสียของการเป็นหนี้ที่เรื้อรัง รวมทั้งมีแนวทางการให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นมาตรฐาน เพื่อให้สมาชิกผู้กู้เห็นทางหมดภาระหนี้สินได้

๗. การให้ความช่วยเหลือสมาชิกผู้กู้ที่มีปัญหาการชำระหนี้ สหกรณ์ต้องเสนอแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้โดยเร็ว ตั้งแต่เมื่อมีสัญญาณว่าสมาชิกผู้กู้กำลังประสบปัญหาในการชำระหนี้ ตลอดจนเมื่อเป็นหนี้เสียแล้ว ก่อนที่จะการดำเนินการตามกฎหมาย

๘. การดำเนินการตามกฎหมายเมื่อสมาชิกผู้กู้ผิดชำระหนี้ สหกรณ์ต้องแจ้งให้สมาชิกผู้กู้ได้รับทราบสิทธิและข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วนเมื่อถูกดำเนินการตามกฎหมาย ตลอดจนควรเปิดโอกาสให้สมาชิกผู้กู้ได้ไกล่เกลี่ยปัญหานี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์